

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 570/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Weospace, s. r. o., Štúrova 132/10, Poprad, právne zastúpenej advokátkou Mgr. Alenou Mikudovou, Orlická 2698/16, Poprad, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5 a čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Cob 43/2018 z 12. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Weospace, s. r. o., **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2018 [v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu (prostredníctvom e-mailovej správy) a následne 5. októbra 2018 aj v listinnej podobe, pozn.] doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Weospace, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namietala porušenie základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Cob 43/2018 z 12. júla 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), sa proti sťažovateľke návrhom doručeným Okresnému súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia.

3. Žalobca podaním doručeným okresnému súdu 22. novembra 2017 svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na to, že dôvody na jeho nariadenie pominuli, vzal v celom rozsahu späť a navrhol, aby okresný súd toto konanie (o nariadenie neodkladného opatrenia) zastavil. Zároveň žiadal, aby okresný súd žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal, pričom výslovne uviedol, že si náhradu trov konania neuplatňuje.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Cb 130/2017 z 19. februára 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) 1. konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil a 2. aj keď považoval za preukázané, že zastavenie konania zavinila žalovaná (sťažovateľka), rozhodol tak, že žalobcovi proti žalovanej (sťažovateľke) náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca si náhradu trov konania neuplatnil.

5. Následne sťažovateľka (žalovaná) proti uzneseniu okresného súdu v časti výroku o náhrade trov konania podala riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k opačnému záveru ako okresný súd, a to, že zastavenie konania zavinil žalobca. Uznesením krajského súdu tak bolo 1. uznesenie

okresného súdu v časti výroku o náhrade trov konania zmenené tak, že „... žalovaný má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %“, a 2. súčasne bolo rozhodnuté, že „Žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi.“. Uznesenie krajského súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 3. augusta 2018.

6. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného najmä uviedla:

«... Prostredníctvom tejto sťažnosti namietame, že predmetné uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 7. 2018, č. k. 7Cob/43/2018 - 246 predstavuje nevykonateľné rozhodnutie - túto svoju námietku opierame o právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky formulovaný v odôvodnení uznesenia zo dňa 23. 3. 2017, sp. zn. 6 Cdo 222/2016, podľa ktorého cit. „o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak prichádza do úvahy priznanie ich náhrady) musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov v zmysle § 262 ods. 1 C. p. s. Tomu musí zodpovedať aj formulácia výroku o trovách konania, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.“ Výrok uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 7. 2018, č. k. 7Cob/43/2018 - 246 je navyše aj zmätočné, keďže navrhovateľovi priznáva voči odporcovi nárok na náhradu trov konania (ako celku) a osobitne (duplicitne) aj nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. ... Navrhovateľ sa napriek skutočnosti, že Krajský súd v Prešove jeho odvolaniu voči výroku súdu prvej inštancie v časti nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu vyhovel, nemusí domôcť takto priznanej náhrady trov konania voči odporcovi v dôsledku absencie spôsobilého exekučného titulu... »

7. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„... Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 12. 7. 2018, č. k. 7Cob/43/2018 - 246 porušil právo Webspase, s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej

republiky a práva Webspaced, s. r. o. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Rím, 4. 11. 1950 v znení protokolov č. 11 a 14 ako aj práva Webspaced, s. r. o. na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Paríž, 20. 3. 1952

a ďalej zruší uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 7. 2018, č. k. 7Cob/43/2018 - 246 a vec vráti Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie

a ďalej prizná spoločnosti Webspaced, s. r. o. primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000,- €, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu

a napokon rozhodne, že Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť spoločnosti Webspaced, s. r. o. náhradu trov konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorej prijímateľkou je advokátka Mgr. Alena Mikudová, a to do 1 mesiaca od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

10. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

11. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (podobne aj II. ÚS 521/2015, II. ÚS 855/2015, IV. ÚS 236/07).

12. Ako to z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľka namieta porušenie základného práva na ochranu majetku a na súdnu ochranu podľa ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru a práva na ochranu majetku podľa dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu.

13. Sťažovateľka svojou sťažnosťou s poukazom na právny názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 222/2016 z 23. marca 2017 namieta nesprávnosť slovného znenia výroku uznesenia krajského súdu o náhrade trov konania v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), keď krajský súd tento formuloval tak, že „...žalovaný má nárok na náhradu trov... konania proti žalobcovi...“, a nie tak, že žalobca je

povinný zaplatiť žalovanej (sťažovateľke) náhradu trov konania s tým, že o sume tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, pretože len takáto formulácia výroku o náhrade trov konania v spojení s následným rozhodnutím (uznesením) o sume tejto náhrady v zmysle § 262 ods. 2 CSP zabezpečí jeho vykonateľnosť pre prípad exekúcie (núteného výkonu).

Navyše, podľa sťažovateľky je slovné znenie výrokovej časti uznesenia krajského súdu aj zmätočné, pretože podľa 1. výroku bolo rozhodnuté o náhrade trov prvostupňového konania a podľa 2. výroku o náhrade celého, t. j. prvostupňového aj druhostupňového (odvolacieho) konania spolu, a teda podľa znenia výrokovej časti uznesenia krajského súdu bolo o náhrade trov prvostupňového konania rozhodnuté duplicitne.

14. Podľa § 224 CSP všeobecný súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave tento súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

15. Podľa § 234 ods. 2 CSP sa na uznesenie primerane použijú ustanovenia o rozsudku.

16. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa § 262 ods. 2 CSP o sume náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. V danej súvislosti ústavný súd predovšetkým poukazuje na časť argumentácie v rámci odôvodnenia svojho nálezu *sp. zn. II. ÚS 576/2013 z 24. júla 2014, kde okrem iného uviedol*: «... Výrazom snahy o vyváženie práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy na jednej strane a práva na právnu istotu založenú síce (objektívne) nesprávne prejavovým, ale predsa právoplatným súdnym rozhodnutím, je okrem iného aj ustanovenie § 164 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Toto ustanovenie umožňuje súdu, ktorý rozhodnutie vydal, opraviť v ňom aj bez návrhu „chyby v písaní,

počítaní a iné zrejme nesprávnosti“. Kým pojmy „chyby v písaní“, resp. „chyby v počítaní“ sú pomerne jednoznačné, je pojem „iná zrejma nesprávnosť“ relatívne neurčitým pojmom. Už vzhľadom na systematickú úpravu nápravy inej zrejmej nesprávnosti spolu s chybami v písaní a počítaní je zrejme, že na jednej strane môže ísť len o také chyby, ktoré sú podobného druhu ako chyba v písaní alebo počítaní, na druhej strane musí ísť svojím obsahom o iné než písárske alebo počtárske chyby, ak k ich vzniku došlo okamžitým zlyhaním mechanickej alebo duševnej činnosti osoby, ktorá sa zúčastnila na vyhlásení alebo vyhotovení rozhodnutia (porov. Rc 37/1969). Za zrejmu nesprávnosť v zmysle § 164 OSP tak treba považovať rozpor medzi obsahom verejnomocenskej autoritatívnej vôle, ktorú súd svojím rozhodnutím v okamihu svojho vyhlásenia (vydania) prejavíť chcel a ktorej obsah je z dôvodov rozhodnutia bezpečne poznateľný, a obsahom samotného rozhodnutia ako prejavom tejto verejnomocenskej (autoritatívnej) vôle. Musí ísť o chybu súdu, nie účastníkov konania (súd preto nemôže postupom podľa § 164 OSP odstraňovať nedostatky podaní účastníkov, ktoré zapríčinili nesprávnosť rozsudku; porov. aj 3 MCdo 21/2008). Z ustanovenia § 204 ods. 1 OSP jednoznačne vyplýva, že oprava sa môže týkať aj výroku rozhodnutia. V zhode s tým judikatúra všeobecných súdov (sp. zn. 10 MOBdoV 11/2010), ako aj ústavného súdu (sp. zn. I. ÚS 206/2013) uznala ako zrejmu nesprávnosť rozhodnutia nesprávny výrok o zrušení prvostupňového rozhodnutia a akceptovala jeho opravu na výrok o potvrdení prvostupňového rozhodnutia, keď takýto výrok bol jednoznačne krytý odôvodnením príslušného súdneho rozhodnutia... »

19. Aj keď uvedené právne závery boli vyjadrené vo vzťahu k § 164 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“), znenie ustanovenia § 224 CSP je v relevantnej časti identické so znením ustanovenia § 164 OSP (prvá veta a časť druhej vety pred čiarkou § 164 OSP, ako aj § 224 CSP, pozn.), a preto tieto závery platia naďalej aj za účinnosti Civilného sporového poriadku, počnúc od 1. júla 2016.

20. Sťažovateľka svojou sťažnosťou nijako nenamieta správnosť uznesenia krajského súdu ako takého, ktorého skutočný obsah je z jeho odôvodnenia a v podstatnej časti aj z jeho výroku bezpečne poznateľný, t. j. nijako nie je pochybné, kto (žalobca) a komu [žalovanej (sťažovateľke)] má náhradu trov konania zaplatiť, ako ani to, že v 1. výroku ide

o náhradu trov prvostupňového (prvoinštančného) konania a v 2. výroku ide o náhradu trov druhostupňového (odvolacieho) konania (v 2. výroku medzi slová „trov“ a „konania“ stačí doplniť slovo „odvolacieho“, pozn.), ale ako to už bolo uvedené, namieta „iba“ nesprávnosť jeho slovného prejavu vo výrokovej časti s cieľom zabezpečenia jeho vykonateľnosti pre prípad exekúcie (núteného výkonu).

21. Z uvedeného vyplýva, že § 224 CSP poskytuje sťažovateľke účinný právny prostriedok nápravy – návrh na opravu chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností, ktorým sa mohla domáhať preskúmania zákonnosti (správnosti) znenia výrokovej časti uznesenia krajského súdu. Uvedený právny prostriedok umožňoval sťažovateľke dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc (krajského) súdu v prípade, že zhodne s názorom sťažovateľky dospeje k záveru o zrejmej nesprávnosti slovného znenia výrokovej časti svojho rozhodnutia, túto nesprávnosť odstrániť vydaním opravného uznesenia.

22. Keďže sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu nijako netvrdí, že by sa po tom, čo jej bolo uznesenie krajského súdu, ktorého slovné znenie výrokovej časti považuje za nesprávne, doručené, bola podaním (návrhom) domáhala odstránenia tejto prípadnej inej zrejmej nesprávnosti, a tým využila opravný prostriedok, ktorý jej zákon (podľa § 224 CSP) na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, pričom ani netvrdí, že by jej boli vo využití tohto opravného prostriedku bránili okolnosti hodné osobitného zreteľa a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu tejto sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, je táto (ústavná) sťažnosť sťažovateľky neprípustná.

23. Nevyužitie zákonnej možnosti podať návrh na opravu prípadných chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností (podľa § 224 CSP) uznesenia krajského súdu, resp. jeho výrokovej časti nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a tú možnosť sťažovateľka v tomto prípade mala.

24. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva hájili a starali sa o ne (*vigilantibus iura*). Ten, kto sa stavia k ochrane svojich práv s neospravedliteľnou ľahostajnosťou alebo nevedomosťou, nemôže s úspechom požadovať ochranu týchto svojich práv ihneď na ústavnom súde tak, ako to urobila v tomto konaní sťažovateľka prostredníctvom osoby práva znalejš (advokátky), u ktorej platí *notorieta*, že pozná platné právo.

25. Pretože sťažovateľka, kvalifikovane právne zastúpená advokátkou, sa svojou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy domáhala vyslovenia porušenia ňou označených základných a iných práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu bez využitia možnosti podať návrh na opravu prípadných chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností, pričom táto možnosť jej bola nepochybne daná, no bola nevyužitá, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

26. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, o ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu, vrátenie veci na nové prejednanie a rozhodnutie, priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, náhrada trov konania) nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018